

Logika a přirozený jazyk

Vladimír Svoboda
a kolektiv

Tato kniha byla napsána a publikována s podporou grantového
projektu 401/07/0904 GA ČR.

Odborní recenzenti:
doc. PhDr. František Gahér, CSc.
doc. PhDr. Vojtěch Kolman, Ph.D.

© Vladimír Svoboda, 2010
Cover design © Jaroslava Šůstková, 2010

© FILOSOFIA-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ,
nakladatelství Filosofického ústavu AV ČR, v.v.i., 2010

ISBN 978-80-7007-325-4

Obsah

Úvod (<i>Vladimír Svoboda</i>)	9
I. Výrokové spojky	23
<i>(Vladimír Svoboda)</i>	
1. Počátky analýzy na úrovni výroků	28
2. Klasická výroková logika	30
3. Systém klasické výrokové logiky	36
4. Možnosti a omezení logické analýzy prostředky KVL	41
5. Úskalí a alternativy analýzy na úrovni výrokových spojek	48
6. Úskalí logické analýzy na úrovni výrokové logiky	52
II. Kvantifikátory	55
<i>(Marta Vlasáková, Jaroslav Peregrin)</i>	
1. Co to je kvantifikátor?	55
2. Od Aristotela po Frega	58
3. Logická analýza pomocí kvantifikátorů	66
4. Zobecněné kvantifikátory	73
5. Problémy s kvantifikátory	77
III. Vlastní jména a určité deskripce	83
<i>(Marta Vlasáková, Prokop Sousedík)</i>	
1. Nejasnosti ohledně způsobu analýzy singulárních výroků	84
2. Diskuse o povaze vlastních jmen a deskripcí	88
3. Logická analýza singulárních výroků	105
IV. Modální modifikátory	117
<i>(Vladimír Svoboda)</i>	
1. Povaha modální logiky	117
2. Tematizace problémů pro modální logiku	119
3. Vznik moderní modální logiky	125

4. Variantnost modálních modifikátorů	129
5. Standardní systémy modální logiky	131
6. Sémantika modální logiky	134
7. Predikátová modální logika	139
8. Další modální modifikátory	146
9. Aplikace modální logiky v rozboru argumentů	150
V. Kondicionály	153
<i>(Timothy Childers, Ondrej Majer)</i>	
1. Úvod	153
2. Relevantní implikace	156
3. Kontrafaktuální kondicionály	162
4. Lewis a Stalnaker	170
5. Lewis-Stalnakerova sémantika a kontrafaktuály v přirozeném jazyce	179
6. Problémy Lewis-Stalnakerovy sémantiky	183
7. Formální systémy pro kontrafaktuály	185
VI. Anafora	193
<i>(Jaroslav Peregrin)</i>	
1. Zajímá se logika o to, jak skutečně mluvíme?	193
2. Historie	195
3. Anafora a logická formalizace úsudků	198
4. Kontext v logice	200
5. Kontext vs. možný svět	206
6. Dynamická výroková logika	210
7. Dynamická predikátová logika	215
VII. Propoziční a pojmové postoje	219
<i>(Marie Duží, Pavel Materna)</i>	
1. Propoziční postoje	220
2. Pojmové postoje	254
Literatura	281
Summary	293
O autorech	295
Jmenný rejstřík	297